

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Työllisyys ja hyvinvoinnin turvaaminen: "Kaveria ei jätetä"

Valtiovarainministeriön budjettiesitys vuodelle 2010

Valtiovarainministeri Jyrki Katainen

29.7.2009

Budjetin painopisteet

- Työllisyyden ylläpitäminen
- Hyvinvointiyhteiskunnan turvaaminen
- ”Kaveria ei jätetä”

Hallitus jatkaa elvyttävää talouspolitiikkaa

- Euroopan elvyttävin budjettiesitys 2009
- 2008 III LTA
- 2009 täydentävä budjettiesitys
- Eduskunnan elvyttävät lisäykset 12/08
- 2009 I LTA
 - Iso osa jo päätetyistä hankkeista ja toimista käynnistyvät vasta tänä syksynä
- 2010 TAE sekä investointien aikaistamispaketti

Työllisyyttä tukevia investointeja aikaistetaan

- Toimeksianto bp. Mäkisen työryhmälle
- Kriteerit
 - nopeat työllisyysvaikutukset
 - kotimaisuus
 - kustannustehokkuus
 - pidemmän aikavälin talouskasvu
- Tulos: investointien aikaistamisella sekä muilla toimilla saadaan aikaan:
 - Yhteensä 1 550 milj. euron hankkeet
 - Noin 10 000 henkilötyövuotta

Talouden kuva

- Maailmantalouden syöksy tasaantunut
- BKT:n kasvuarvioiden heikkeneminen ohi
- Taantuma aiheuttaa nyt työttömyyden kasvua, jota keskitytään hillitsemään
- Tänä vuonna työttömyyden arvioidaan olevan 9 % (vuoden 2003 tasolla)
- Ensi vuonna työttömyyden arvioidaan olevan 10,5 % (vuoden 1999 tasolla)
- (vrt. 1993: 16,5 % ja 1994 16,7 %)

Työttömyyden torjunta ja välittäminen

- Jo tehdyt mittavat elvytyspäätökset hillitsevät työttömyyden nousua
- Aiemmin tehtyjen päätösten vaikutukset alkavat vasta näkyä: suuret väylähankkeet sekä iso osa korjausrakentamisesta käynnistyy syksyllä
- Työllistävien investointien aikaistamiset
- Työvoimapolitiisiin aktiivitoimenpiteisiin 40 milj. euron lisäys ensi vuoden budjettiin
- Valtiosihteeri Sailas käy läpi työllisyystoimenpiteiden sisällön sopivaksi tähän suhdannetilanteeseen

Kunnille jo lisärahaa ensi vuodeksi

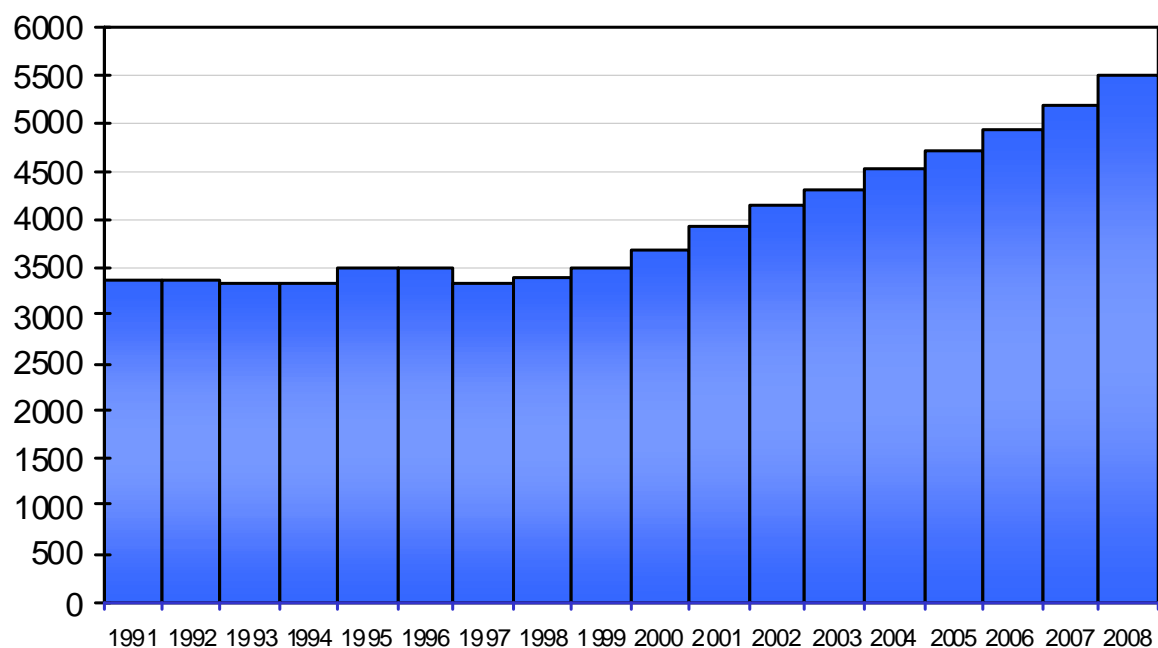
- Valtio ottaa iskun vastaan ja velkaantuu kymmenkertaisesti verrattuna kuntakenttään
- Valtio ei voi ottaa 100 % vastuuta kuntien alijäämistä
- Paljon on jo tehty:
 - Kela-maksun poisto 250 miljoonaa euroa
 - Yhteisöveron tuotto-osuuden muutos
 - Kiinteistöverojen korotus (potentiaali 900 miljoonaa)
- Ensi vuodelle kunnille näistä ainakin yli 600 miljoonan euron lisätulot
- Mahdolliset lisäratkaisut budjettiriihessä

Kuntien menojen kasvu ollut voimakasta

– varautuminen taantumaan ja väestön ikääntymiseen heikkoa

Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot 1991-2008
euroa / asukas

Toimintamenojen kasvu, %

1990-1999: 0,5%
2000-2005: 5,4 %
2006: 4,6 %
2007: 5,0 %
2008: 7,2 %

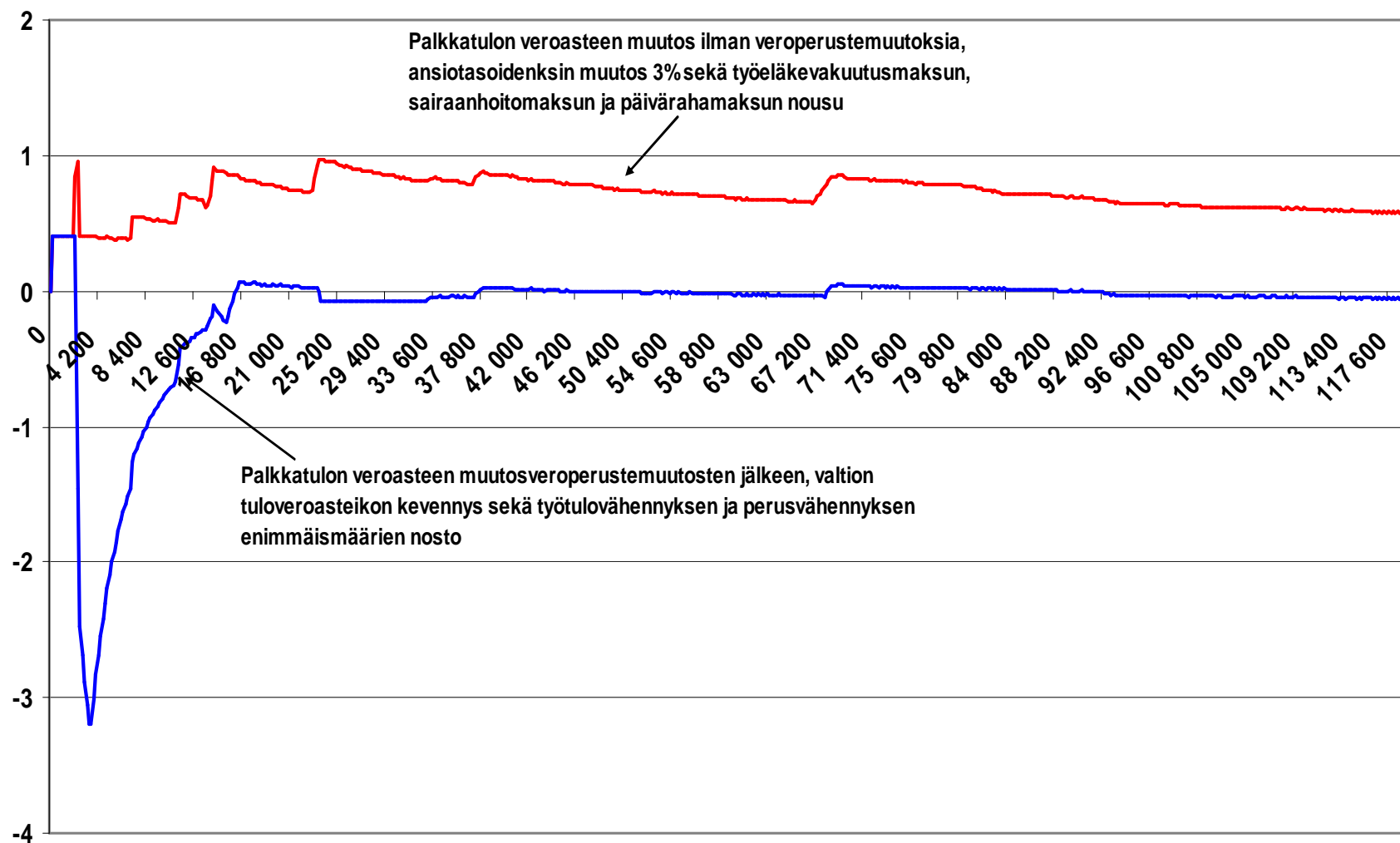

Pienituloisimpien verotus kevenee

- Kohdennettu veronalennus kaikkein pienituloisimmille: perusvähennys 2000 euroon, 135 miljoonaa (viimeksi Aho, 1991)
- Ansiotason nousun vaikutuksen kompensointi, n. 300 milj. euroa
- Palkansaajamaksujen (sairaanhoito-, päiväraha- ja TEL-maksu) nousun verotusta kiristävän vaikutuksen kompensointi, n. 300 milj. euroa
- Eläkeläisille kohdennettu 50 miljoonan euron veronalennus vähennyksiin

PALKKATULON VEROASTEEN MUUTOS VUONNA 2010

Veroratkaisut ja palkkaratkaisut

- Hallitus kuulee työmarkkinaosapuolia ja varautuu osaltaan vauhdittamaan työllisyyttä edistävien työmarkkinaratkaisujen syntymistä
- Työttömyysvakuutusmaksun nousu (max. 220 milj.) voidaan kompensoida palkansaajille, jos työmarkkinaratkaisut edistävät työllisyyttä ja Suomen kilpailukykyä kasvun aikaansaamiseksi
- Tämän lisäksi hallitusohjelman 1,1 mrd:n aidosta veronkevennysvarasta jäljellä 240 milj.
- Työpaikkansa säilyttävän ostovoima kasvaa ensi vuonna noin 2 %

Helpotusta yrityksille verotusmenettelyihin

- Yritysten maksuvalmiutta parannetaan työpaikkojen turvaamiseksi
- Yritysten verotilijärjestelmä käyttöön ensi vuoden alusta
- Yritysten maksujen viivästyskorkoa lasketaan vuodeksi 2010 11,5 prosentista 7 prosenttiin

VM:n budjettiesitys 2010

- Budjetin loppusumma 49,9 mrd. €
- Valtio ottaa velkaa 13 mrd. €
- Valtion velka nousee yli 44 %:in / BKT
- Julkisen talouden alijäämä 4½ %/ BKT